

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

INKLYUZIV TA’LIM. GOSPITAL PEDAGOGIKASI
fani bo‘yicha

SILLABUS

Kunduzgi bo‘lim uchun

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta’lim sohasi:	110000 - Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi:	60110100– Pedagogika va psixologiya

Termiz - 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar
fakulteti
60110100– Pedagogika va psixologiya

Fan nomi:	Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogikasi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	InkT.GP204
Yil:	2024-2025
Semestr:	4
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	-
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	30
Mustaqil ta'lim	60
Mashg'ulot o'tuvchi professor-o'qituvchilar	Djumayeva D.I.
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Yozma
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim muhitida ta'lim-tarbiya berishning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi talablari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rgatish.

Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	pedagogika fanining nazariy asoslari;
TN2	ta'lim-tarbiya-nazariyasi;
TN3	ta'lim tizimi;
TN4	ta'lim-tarbiya berishning shakl va vositalari.
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TH6	pedagogik faoliyat;
TH7	ta'lim-tarbiyani tashkil etish;
TH8	ta'lim tizimi va turlari;
TH9	ta'lim qonuniyati.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) III semestr		Soat
M1	Inklyuziv ta'lim mazmuni va mohiyati.	2
M2	Inklyuziv ta'limning uslubiy asoslari.	2
M3	Inklyuziv ta'limning psixologik-pedagogik va tashkiliy shartlari.	2
M4	Ta'limning universal dizayni va individual ta'limiy reja.	2
M5	Ta'lim tashkilotlarida alohida yordamga muhtoj bolalarni ta'lim olishini qo'llab-quvvatlash texnologiyalari.	2
M6	Imkoniyati cheklangan bolalar toifalari.	2
M7	Turli darajadagi intellektual yetishmovchiligi bo'lgan bolalar, autistik spektr buzilishlariga ega bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amalga oshirish shart-sharoitlari.	2
M8	Sensor kamchiliklarga ega bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amalga oshirish shart-sharoitlari.	2
M9	Tayanch-harakat apparatida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amalga oshirish shart-sharoitlari.	2
M10	Inklyuziv ta'limda pedagogik texnologiyadan foydalanish	2
M11	Inklyuziv va korreksion ta'limda qo'llanuvchi interfaol usullar.	2
M12	Gospital pedagogika – inklyuziyani ajralmas qismi sifatida.	2
M13	Horijiy mamlakatlarda gospital pedagogika an'analari va xususiyatlari.	2
M14	Tibbiyot muassasalari statsionarlarida uzoq muddatli davolanayotgan bolalar uchun ta'lim muhitini yaratish.	
M15	Tibbiyot shifoxonalarida uzoq muddatli davolanayotgan bolalarning ta'lim olish imkoniyatlarini pedagogik qo'llab-quvvatlash	2
Jami soat		30

Mashg'ulotlar shakli: seminar (S) III semestr		soat
S1	Inklyuziv ta'limning metodologik va nazariy asoslari	2
S2	Inklyuziv ta'limni rivojlanishidagi xalqaro tajriba	2
S3	Inklyuziv ta'limning O'zbekistonda joriy etilishi va ahamiyati	2
S4	Talimning universal dizayni va individual ta'limiy reja	2
S5	O'zimizdan boshlaymiz: o'qituvchilarga tavsiyalar.	2

S6	Ta'limiy tashkilotlarda alohida yordamga muhtoj bolalarni ta'lim olishini qo'llab-quvvatlash texnologiyalari	2
S7	Sensor(eshitishida yoki ko'rishida) kamchiliklarga ega bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amalga oshirish shart-sharoitlari	2
S8	Turli darajadagi intellektual yetishmovchiligi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amaliyotga joriy etish shart-sharoitlari.	2
S9	Xorijiy mamlakatlarda inklyuziv ta'lim strategiyalari va amalga oshirish shart-sharoitlari.	2
S10	Tayanch harakat apparatida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'lim strategiyalari va ularni amalga oshirish shart-sharoitlari.	2
S11	Inklyuziv ta'limda pedagogik texnologiyalardan foydalanish.	2
S12	Inklyuziv va korreksion ta'limda interfaol usullardan foydalanish.	2
S13	Tibbiyot muassasalari stacionarlarida uzoq muddatli davolanayotgan bolalar uchun ta'lim muhitini yaratish va qo'llab-quvvatlash	2
S14	Uzoq muddatli davolanayotgan bolalarni pedagogik psixologik qo'llab quvvatlashda o'qituvchi shaxsi.	2
S15	Tibbiyot muassasalari stacionarlarida uzoq muddatli davolanayotgan bolalarning ota-onalari bilan hamkorlik munosabatlarini o'rnatish va qo'llab quvvatlash.	2
JAMI		30

Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim mavzulari III semestr		Bajarilishi	soat
MT1	Alohida yordamga muhtoj shaxslarni inklyuziv ta'lim konsepsiyasining mohiyati va asosiy qoidalari.	Mavzuga doir ma'lumot to'plash va asoslash	4
MT2	Imkoniyati cheklangan bolalarni inklyuziv ta'lim va tarbiyalash konsepsiyasi	manbaalar bilan ishlash	4
MT3	Inklyuziv ta'limning huquqiy asoslarini xalqaro hujjatlarda tahlil qilish.	Mavzu bo'yicha ma'lumot to'plash va tahlil qilish	4
MT4	O'zbekistonda inklyuziv ta'limning me'yoriy-huquqiy bazasini tahlil qilish..	Esse yozish	4
MT5	Inklyuziv va birgalikda o'qitish: ularning asosiy farqlarini asoslash.	Og'zaki	4
MT6	Alohida yordamga muhtoj bolani samarali inlyuziyasi uchun tashqi sharoitlar.	keys-topshiriqlarini bajarish	4
MT7	Alohida yordamga muhtoj bolani samarali inlyuziyasi uchun ichki sharoitlar.	Konspekt yozish	4
MT8	Inklyuziv ta'lim modellari: tahlili va xususiyatlari.	Og'zaki	4
MT9	Alohida yordamga muhtoj bolalarning inklyuziv ta'limi yangi ta'limiy amaliyot sifatida.	Ma'lumot to'plash	4
MT10	Imkoniyati cheklangan bolalarni samarali inklyuziv ta'lim	Og'zaki	4

	olishning asosiy shartlari.		
MT11	Turli yoʻnalishdagi ilmiy tadqiqotlarda inklyuziv taʼlim muammolarini oʻrganish.	Mavzu boʻyicha maqolalar toppish va tahlil qilish.	4
MT12	Oʻzbekistonda imkoniyati cheklangan bolalar uchun inklyuziv taʼlim.	multimediali taqdimotlar yaratish	4
MT13	Chet elda alohida yordamga muhtoj bolalarning inklyuziv taʼlimi.	Tarqatma material tayyorlash	4
MT14	Inklyuziv taʼlimni amalga oshirish jarayoni alohida yordamga muhtoj bolaning shaxsini rivojlanishining xususiyatlari	Maʼlumot toʻplash	4
MT15	Alohida yordamga muhtoj bolalarda rivojlanishdagi nuqsonning chuqurligi va tuzilishiga qarab inklyuziya modellarini tanlash.	Mavzu boʻyicha maʼlumot toʻplash va asoslash	4
Jami			60 soat

Asosiy adabiyotlar:	
1.	F.U. Qodirova, D.A. Pulatova “Inklyuziv taʼlim nazariyasi va amaliyoti” Darslik. “Yangi Chirchiq book” nashriyoti 2022.
2	C.B. Шариков, А.С. Обухов, В.В. Вагарина, А.А. Филатова. “Профессионально-личностные позиции педагогов госпитальных школ”. Журнал “Педагогика”, 2020. Т. 84. №10. Москва.
3	Митчелл Дэвид. Эффективные педагогические технологии специального и инклюзивного образования. М.: Перспектива, 2011
4	5.Sh.S.Shodmonova, G.N.Ibragimova, F.O.Mirzayeva. “Pedagogika nazariyasi va tarixi”. Darslik. T.: SANO-STANDART, 2022.
5	
Qoʻshimcha adabiyotlar:	
1	Mirziyoyev Sh.M. “Niyati ulugʻ xalqning ishi ham ulugʻ, hayoti yorugʻ va kelajagi farovon boʻladi”. 3-jild.– T.: “Oʻzbekiston”, 2019. – 400 b.
2	Oʻzbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Taʼlim toʻgʻrisida”gi OʻRQ-637-sonli Qonuni.
3	Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 28 yanvar 2022-yildagi “2022-2026-yillarga moʻljallangan yangi Oʻzbekistonning taraqqiyot strategiyasi toʻgʻrisida”gi 60-sonli Farmoni.
Axborot manbalari:	
1	www.tdpu.uz
2	www.pedagog.uz
3	www.Ziyonet.uz
4	www.edu.uz
5	tdpu-INTRANET. Ped
6	https://oecdcentre.hse.ru/newsletter3.7

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 (90-100) baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritilgan bo'lsa;
- fanning mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etgan bo'lsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera bo'lsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;

b) 4 (70-89) baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fanning mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera bo'lsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;

v) 3 (60-70) baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fanning mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinmas;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi

mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Muallif:	Djumayeva Dildora Isroilovna - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasida o'qituvchisi.
E-mail:	dzumayevad7@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasida.
Taqrizchilar:	Chariyev I. – Termiz davlat universiteti "Pedagogika va ijtimoiy ish" Pedagogika fanlari doktori professor. Avliyaqulov T.I – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasida dotsent (PhD).

Mazkur Sillabus Termiz iqtisodiyot va servis universiteti o‘quv-uslubiy Kengashining 2024-yil - avgustdagi - sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultetining 2024-yil - avgustdagi - sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

Mazkur Sillabus “Pedagogika ” kafedrasining 2024-yil - avgustdagi - sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiy bo‘lim boshlig‘i:

Z.To‘raev

Fakultet dekani:

S.Bazarov

Kafedra mudiri:

T.Avliyaqulov

Tuzuvchi:

X.Xudayberdiyeva

